

BULETINUL INDUSTRIAL GEA NR.2/2006

Grupul de Economie Aplicată a administrat Chestionarul de Conjunctură Macroeconomică în perioada 17 aprilie-5 mai a.c. Din păcate, numărul de respondenți a fost mai mic decât de obicei (au răspuns 108 firme, față de 170 până acum), ceea ce denotă în parte lipsa de reacție și de implicare a multor firme în probleme care, până la urmă, le privesc direct. Este și acesta în sine un indicator al asperității mediului nostru de afaceri, care așteaptă uneori prea mult de la alții și nu înțelege întotdeauna să contribuie activ la acțiuni care urmăresc să sprijine dezvoltarea unui mediu competitiv și transparent. Totuși, 98% dintre respondenți au răspuns și în trecut chestionarului GEA, iar structura respondenților după cifra de afaceri și numărul de angajați este asemănătoare cu structura din trimestrele precedente, fapte care asigură o comparabilitate a rezultatelor. Rata mai redusă de răspuns ne determină însă să interpretăm răspunsurile cu destule rezerve. Buletinul rămâne semnificativ pentru tendințele industriei prelucrătoare, dar intensitatea acestor tendințe poate să nu fie reflectată cu precizie.

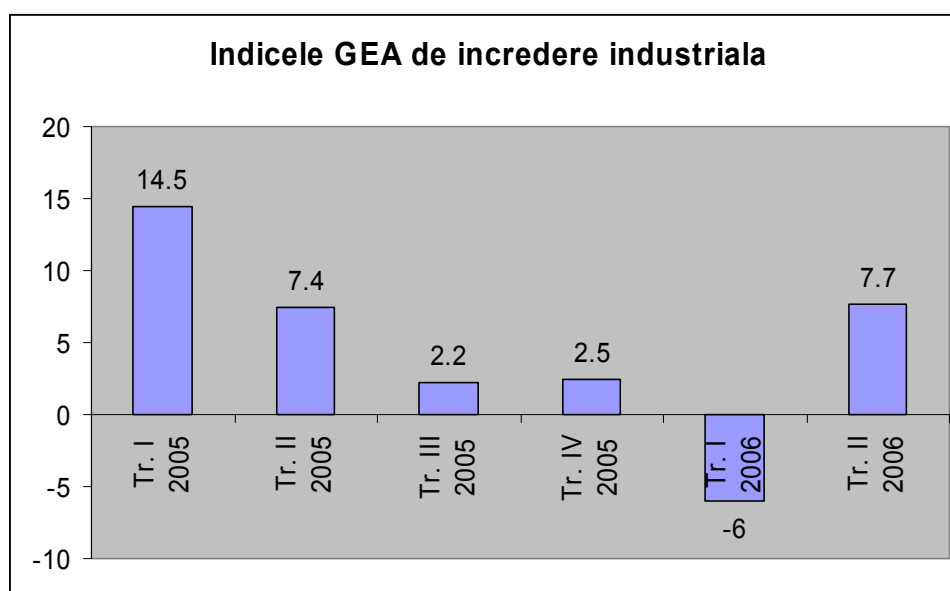
INDICELE GEA DE ÎNCREDERE INDUSTRIALĂ

Indicele GEA = $(P+C-S)/3$,

unde P reprezintă așteptările privind evoluția producției, C – nivelul actual al comenzilor, S – nivelul actual al stocurilor. P, C și S se calculează ca sold conjunctural raportat la numărul total de firme respondente. Metodologia este standard, recomandată de OECD și folosită de Eurostat.

Cifrele atașate acestui indice trebuie privite orientativ. Indicele GEA nu este o dată statistică, ci un indicator de tendință.

Indicele GEA_trimestrul II 2006 = 7.7

Se observă că indicele GEA a revenit la o valoare pozitivă, după scăderea din primul trimestru. Sunt mai multe stocuri (sold conjunctural pozitiv) și mai puține comenzi (sold conjunctural negativ), dar cu toate acestea managerii sunt foarte optimiști în ce privește volumul producției din trimestrul al II-lea (sold conjunctural pozitiv peste 53%). Cum putem interpreta acest rezultat?

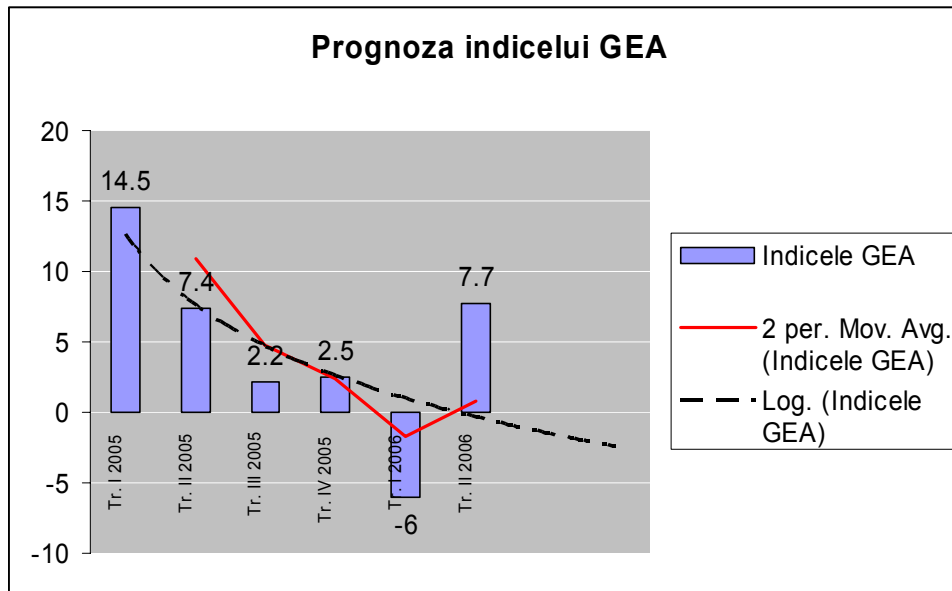
Se poate considera că, probabil, a fost întreruptă tendința descrescătoare a producției industriale – deși, din perspectiva volumului de comenzi, optimismul este nejustificat. Mai departe de atât, există două categorii mari de explicații pentru această evoluție. În opinia noastră, este prematur să ne pronunțăm care dintre ele este corectă, și de aceea le evidențiem în continuare pe ambele.

O explicație ar fi că procesul de restructurare forțată din industrie, sub presiunea multor factori conjuncturali, a început să dea rezultate. Restructurarea se traduce prin reducerea numărului de angajați (sold negativ atât pe primul trimestru, cât și pe trimestrul al II-lea) și creșterea prețurilor (așteptări de creștere între 1-3% pentru trimestrul al II-lea), și prin așteptările optimiste privind creșterea profitului în trimestrul II (corelația statistică între așteptările privind creșterea producției și creșterea profiturilor este foarte puternică). Mai mult, probabil că firmele au început să se obișnuiască cu presiunile la care au fost supuse; aprecierea cursului de schimb în primele patru luni din 2006 a fost mai redusă decât cea din primele patru luni 2005; creșterea prețurilor la utilități a fost mai redusă pe primele patru luni din 2006 decât pe primele patru luni din 2005; iar apropierea datei aderării la UE poate să fi indus un entuziasm altfel nejustificat în rândul managerilor – subliniem faptul că acest chestionar a fost aplicat înainte de apariția zvonurilor privind un raport de țară prudent al Comisiei Europene. În schimb, ipoteza restructurării este contrazisă parțial de lipsa corelației statistice între așteptările privind creșterea producției în trimestrul II și evoluția efectivă a producției în trimestrul I – altfel spus, cei care se așteaptă la creșteri în trimestrul II sunt în general alții decât cei care au înregistrat creșteri în primul trimestru. De asemenea, o altă contradicție constă în creșterea stocurilor – care este opusul unei eventuale restructurări. Creșterea producției s-ar putea baza pe creșterea stocurilor, unii producători mizând pe creșterea prețurilor post-aderare. Este un fenomen care s-a petrecut și în țările din primul val de integrare, dar mai aproape de momentul efectiv al aderării.

O explicație alternativă ar putea fi sezonalitatea indicelui. Se remarcă similitudinea dintre valoarea indicelui din trimestrul II 2006 și cea din trimestrul I 2006.

Este adevărat că pe primul trimestru, evoluția producției industriale a fost mai puțin negativă decât ar fi sugerat indicele GEA; ritmul de creștere din primul trimestru 2006 l-a depășit pe cel din ultimul trimestru 2005. Totuși, am înregistrat pe ansamblu tendința așteptată și de indicele GEA, aceea de încetinire a ritmului de creștere în comparație cu perioada similară a anului trecut; astfel, indicele brut al producției industriale a crescut cu 4,8% în trimestrul I 2006, față de o creștere de 6,6% în trimestrul I 2005.

Este prematur să ne pronunțăm dacă valoarea pozitivă din trimestrul II reprezintă o recuperare a producției industriale, sau doar o evoluție sezonieră. Calculul mediei în mișcare (moving average) arată o evoluție pozitivă. Însă prognoza pe următoarele trimestre, obținută prin logaritmare (linia punctată din graficul de mai jos), estimează rate de creștere pozitive, dar în scădere.

ALȚI INDICATORI

Producția industrială	Sold conjunctural
Trim I 2006 față de Trim IV 2005	22,2%
Trim II 2006 față de Trim I 2006	52,8%

Comenzile	
Numărul mediu de luni acoperite de comenzi	3.8 luni
Ponderea firmelor care au comenzi pentru maxim 1 lună	38%

Prețurile producției industriale	Evoluție
Trim II 2006 față de Trim I. 2006	+ 1-3%

Profitul	Sold conjunctural
Trim I 2006 față de Trim IV 2005	-7,4%
Trim II 2006 față de Trim I 2006	+35,2%

Numărul de angajați	Sold conjunctural
Trim I 2006 față de Trim IV 2005	-14,9%
Trim II 2006 față de Trim I 2006	-11,1%

Buletinul a fost realizat de o echipă GEA formată din Liviu Voinea și Laura Simionescu. Mulțumim colegilor Daniel Dăianu și Laurian Lungu pentru comentarii, și Iulia Șerb pentru sprijin logistic.